

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1981-1982**

31 MARS 1982

**Projet de loi réformant le régime
de pension des veuves de guerre**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES
PAR M. C. DE CLERCQ**

Votre Commission a pris comme base de discussion le texte qui figure en annexe au présent rapport. Il s'agit du texte déposé par le Gouvernement précédent, mais que le Gouvernement actuel a dû réadapter en raison du retard intervenu quant à l'adoption du projet initial, et aussi afin de tenir compte de certaines objections. Le Secrétaire d'Etat aux Pensions s'est expliqué de ces modifications dans son exposé introductif.

**Introduction
du Secrétaire d'Etat aux Pensions**

Le Secrétaire d'Etat précise tout d'abord que ce projet est lié à celui insérant de nouvelles dispositions dans la législation relative aux victimes de la guerre. Il a pour but de refondre complètement le régime de pension des veuves d'invalides militaires ou y assimilés des deux guerres, en instaurant, d'une manière générale, le système de ce qu'il est convenu d'appeler la « pension de réversion ».

Ce projet rompt avec un principe en vigueur depuis soixante ans, tandis qu'il fait par ailleurs écho aux recommandations

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Hatry, président; de Donnée, De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Février, Gramme, Hancké, Houben, Kuylen, Lagae, Nutkewitz, Paque, Pouillet, Thys, Vandenabeele, Vanhaverbeke, Vermeiren et C. De Clercq, rapporteur.

Membres suppléants : MM. Dalem, Sondag et Vangeel.

R. A 12161*Voir :*

Document du Sénat :

186 (1981-1982) : N° 1.

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1981-1982**

31 MAART 1982

**Ontwerp van wet tot wijziging van de
pensioenregeling der oorlogsweduwen**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIEN UITGEBRACHT
DOOR DE HEER C. DE CLERCQ**

Voor de bespreking in Commissie werd de tekst genomen die als bijlage bij dit verslag is gevoegd. Deze tekst is de oorspronkelijke tekst, door de vorige Regering ingediend, die door de huidige Regering werd aangepast tengevolge van de vertraging in de goedkeuring van de oorspronkelijke tekst en om tegemoet te komen aan bepaalde bezwaren. In de inleidende uiteenzetting van de Staatssecretaris voor Pensioenen wordt over deze wijzigingen uitgeweid.

**Inleidende uiteenzetting
van de Staatssecretaris voor Pensioenen**

De Staatssecretaris begint met er op te wijzen dat dit ontwerp samengaat met het ontwerp tot invoering van nieuwe bepalingen in de wetgeving betreffende de oorlogsslachtoffers. Het beoogt de pensioenregeling van de weduwen van militaire invaliden of hiermee gelijkgestellten van de twee oorlogen volledig te herwerken door het systeem van het zogenaamde « overdrachtspensioen » op een algemene wijze in te stellen.

Dit ontwerp breekt met een reeds zestig jaren van kracht zijnd beginsel en geeft gevolg aan de aanbevelingen van de

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Hatry, voorzitter; de Donnée, De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Février, Gramme, Hancké, Houben, Kuylen, Lagae, Nutkewitz, Paque, Pouillet, Thys, Vandenabeele, Vanhaverbeke, Vermeiren en C. De Clercq, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren Dalem, Sondag en Vangeel.

R. A 12161*Zie :*

Gedr. St. van de Senaat :

186 (1981-1982) : N° 1.

de la quatrième Conférence internationale sur la législation des anciens combattants et victimes de guerre, tenue à Londres du 2 au 6 avril 1979, selon lesquelles les gouvernements sont notamment invités à fixer la pension de veuve sur la base d'une juste proportion de la pension d'invalidité dont bénéficiait le mari.

Le Secrétaire d'Etat explicite ensuite le nouveau système élaboré par le projet.

Il faut d'abord rappeler que la législation actuelle exige comme condition de base en vue de l'octroi d'une pension de veuve de guerre, que le décès du mari soit la conséquence directe d'un fait dommageable survenu durant la guerre.

Plusieurs exceptions à cette règle fondamentale existent néanmoins. Ainsi, une pension est accordée sans qu'il soit tenu compte de la cause du décès du mari :

a) à la veuve d'un grand mutilé ou invalide de guerre bénéficiaire du statut des grands mutilés et invalides;

b) à la veuve d'un amputé de guerre;

c) à la veuve d'un invalide de guerre titulaire d'une pension d'invalidité de 100 p.c. au moins;

d) à la veuve d'un invalide bénéficiaire d'une pension fixée sur un degré d'invalidité de 60 p.c. au moins (taux réduits);

e) à la veuve d'un invalide bénéficiaire d'une pension fixée sur un degré d'invalidité compris entre 30 et 55 p.c. et accordée pour blessure ou au titre de prisonnier politique (taux réduits).

Par ailleurs, lorsque la veuve doit établir la relation entre la cause du décès de son époux et un fait de guerre, elle rencontre des difficultés croissantes au fil des années, au niveau de la preuve de ladite relation, en raison tant de la multiplicité des facteurs qui peuvent intervenir comme cause du décès que de l'éloignement de la fin de la guerre.

De plus, l'établissement de cette preuve nécessite souvent une procédure longue, de sorte qu'en fin de compte, l'on débouche de plus en plus sur un rejet de la demande.

Les chiffres suivants méritent l'attention à cet égard :

vierde internationale vergadering over de wetgeving van de oudstrijders en de oorlogsslachtoffers, die van 2 tot 6 april 1979 in Londen werd gehouden; de regeringen werden er onder meer toe uitgenodigd het weduwepensioen vast te stellen in verhouding tot het invaliditeitspensioen waarvan de echtgenoot genoot.

Vervolgens zet de Staatssecretaris het nieuwe stelsel uiteen dat door dit ontwerp wordt uitgewerkt.

Eerst dient eraan herinnerd te worden dat de huidige wetgeving als grondvoorwaarde voor de toekenning van een pensioen als oorlogsweduwe stelt dat het overlijden van de echtgenoot het rechtstreeks gevolg moet zijn van een tijdens de oorlog opgelopen schadelijk feit.

Er bestaan echter meerdere uitzonderingen op deze fundamentele regel. Zo wordt, ongeacht de oorzaak van het overlijden van de echtgenoot, een pensioen toegekend aan :

a) de weduwe van een begunstigde van het statuut van groot-verminkten of invaliden;

b) de weduwe van een geamputeerde van de oorlog;

c) de weduwe van een oorlogsinvalide, titularis van een invaliditeitspensioen van minstens 100 pct.;

d) de weduwe van een invalide, begunstigde van een pensioen vastgesteld op grond van een invaliditeitsgraad van minstens 60 pct. (verminderde bedragen);

e) de weduwe van een invalide, begunstigde van een pensioen vastgesteld op grond van een invaliditeitsgraad tussen 30 en 55 pct. en dat toegekend is wegens verwondingen of ten voordele van een politieke gevangene (verminderde bedragen).

Overigens ondervindt de weduwe naarmate de jaren voorbijgaan steeds grotere moeilijkheden om het verband tussen de oorzaak van het overlijden van haar echtgenoot en het oorlogsfeit te bewijzen en dit zowel wegens de veelzijdigheid van de factoren die als oorzaak van het overlijden kunnen gelden als wegens het grote tijdsverloop sedert het einde van de oorlog.

Bovendien vereist de vaststelling van dit verband vaak een langdurige procedure zodat het uiteindelijk resultaat hoe langs zo meer een weigering wordt.

De volgende cijfers verdienen, wat dit betreft, de aandacht :

	1977	1978	1979	1980
Nombre de demandes de pensions de veuve traitées par les commissions de pensions. — <i>Aantal aanvragen van weduwepensioenen, behandeld door de commissie van pensioenen</i>	1 057	971	1 348	977
Nombre d'octrois de pensions de veuve. — <i>Aantal toekenningen van weduwepensioenen</i>	454	393	512	301
Nombre de refus. — <i>Aantal weigeringen</i>	603	578	836	676
Pourcentage des refus par rapport au total des demandes. — <i>Percentage van de weigeringen in verhouding tot het totaal aantal aanvragen</i> . . .	57%	60%	62%	69%

C'est pourquoi le projet prévoit la généralisation du principe de la pension de réversion, sans plus imposer aux veuves l'obligation d'apporter la preuve dont question.

Un autre élément important qu'il convient de souligner dans le système actuel, est celui de l'absence de proportion entre le montant de la pension de la veuve et le taux d'invalidité du mari défunt, au point que cela en est totalement inconséquent.

C'est ainsi que dans le cas d'une veuve mariée avant le fait dommageable, qui a pu établir la relation entre ce dernier et la cause du décès de son époux, le montant de la pension est identique — en l'occurrence 51 492 francs l'an (hors index) — quel que fût le degré d'invalidité du mari.

Or, si ce dernier avait obtenu une invalidité de 10 p.c., sa pension annuelle s'élèverait à 13 600 francs (hors index), tandis que si cette invalidité avait été fixée à 95 p.c., sa pension serait de 153 528 francs l'an.

En d'autres termes, dans le premier cas cité, la pension de la veuve est 3,8 fois plus élevée que celle de son époux, tandis que dans le second, elle n'atteint que 33 p.c. du montant de la pension d'invalidité.

Par conséquent, le projet tend à établir un rapport constant entre le taux de la pension de veuve et celui du mari défunt.

Dans les deux exemples prédétaillés — 10 et 95 p.c. d'invalidité —, la veuve obtiendrait respectivement (montants hors index) une pension annuelle de 5 168 francs et 58 340 francs, alors que celle de l'invalidé s'élevait donc, selon le cas, à 13 600 francs et 153 528 francs.

Le Secrétaire d'Etat poursuit en précisant que le projet initial a suscité deux critiques ou autocritiques.

La première concerne le rapport constant entre le taux de la pension de veuve et celui de la pension d'invalidité du mari, rapport que le projet initial fixait à 38 p.c.

Pour la fixation précise du pourcentage équivalent du rapport constant dont question, il aurait fallu s'en tenir au pourcentage existant actuellement entre le taux de la pension de la veuve d'un invalide à 100 p.c., non grand invalide, à savoir 77 240 francs l'an (montant hors index) et le taux de pension prévu pour une telle invalidité, en l'occurrence 173 604 francs (montant annuel également hors index, compte tenu de l'allocation différentielle que prévoit le projet insérant de nouvelles dispositions dans la législation relative aux victimes de guerre).

Ce pourcentage ainsi établi s'élèverait à 44,49 p.c.

Un tel rapport constant engendrerait toutefois une charge supplémentaire de l'ordre d'environ dix-huit millions de francs (à l'indice 2,2522 au 1er janvier 1982 et en ce non compris les veuves de la guerre 1914-1918).

Om deze redenen voorziet dit ontwerp in de veralgemening van het beginsel van het overdrachtspensioen, zonder nog aan de weduwen de verplichting op te leggen het bedoelde bewijs te leveren.

Een ander belangrijk punt dat in het huidige stelsel dient benadrukt te worden is de afwezigheid van enige verhouding tussen het bedrag van het weduwepensioen en de invaliditeitsgraad van de overleden echtgenoot.

Een weduwe die vóór het schadelijk feit huwde en die het verband heeft kunnen bewijzen tussen dit feit en het overlijden van haar echtgenoot, bekomt dus een pensioen — in dit geval 51 492 frank per jaar (zonder index) — dat onafhankelijk is van de invaliditeitsgraad van haar man.

Welnu, het jaarbedrag van het pensioen van haar man bedroeg 13 600 frank (zonder index) indien zijn invaliditeit op 10 pct was vastgesteld en 153 528 frank per jaar indien die invaliditeit 95 pct. bedroeg.

Met andere woorden, in het eerste geval ligt het weduwepensioen 3,8 maal hoger dan dat van haar echtgenoot en in het tweede geval 3 maal lager.

Dit ontwerp streeft er dus naar een constant verband vast te stellen tussen het weduwepensioen en het pensioen van de overleden man.

In de twee hierboven uiteengezette voorbeelden — 10 en 95 pct. invaliditeit — zou de weduwe een jaarlijks pensioen bekomen respectievelijk van 5 168 frank en 58 340 frank, terwijl het invaliditeitspensioen, naargelang van het geval, 13 600 frank en 153 528 frank bedroeg.

De Staatssecretaris stelt vervolgens duidelijk dat het oorspronkelijk ontwerp aanleiding gaf tot twee kritieken of zelfkritieken.

De eerste betreft het constante verband tussen het bedrag van het weduwepensioen en dat van het invaliditeitspensioen van de echtgenoot, verband dat door het oorspronkelijk ontwerp op 38 pct. werd vastgesteld.

Om dit percentage vast te stellen had men zich moeten houden aan het percentage dat de verhouding weergeeft tussen het bedrag van het pensioen van de weduwe van een invalide aan 100 pct., die geen groot-invalide is, nl. 77 240 frank per jaar (zonder index) en het met dergelijke invaliditeit overeenstemmende pensioenbedrag, nl. 173 604 frank (jaarlijks bedrag, tevens zonder index, maar rekening houdende met de differentiële toelage waarin het ontwerp tot invoeging van nieuwe bepalingen in de wetgeving betreffende oorlogsslachtoffers voorziet).

Het aldus vastgestelde percentage zou 44,49 pct. bedragen.

Een dergelijk constant verband zou echter een bijkomende last van ongeveer achttien miljoen frank (aan de index 2,2526 van 1 januari 1982) met zich meebrengen, zonder dat de oorlogsweduwen van de oorlog 1914-1918 hierin begrepen zijn.

En le fixant à 38 p.c., la mise en œuvre du nouveau système de pension prévu par le projet serait rendue possible en évitant toute charge budgétaire nouvelle, la dépense annuelle pour les pensions concernées étant dans cette hypothèse simplement répartie d'une autre manière qu'actuellement.

L'amélioration de ce rapport constant en vue d'atteindre les 44,49 p.c. dont question, s'avère possible dans le cadre des crédits prévus pour 1983 à 1985 en vertu du protocole d'accord intervenu en 1975 entre le Gouvernement et les associations patriotiques en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre, sur une période de dix ans.

C'est dans ce but que le Gouvernement a déposé un amendement permettant au Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, de fixer un pourcentage plus élevé que celui de 38 p.c. précité, pareille procédure s'avérant plus rapide que la voie législative ordinaire, en cas d'accord au sein de la commission permanente créée en vertu du protocole prérapporté et composée de représentants du Gouvernement, dont le président, et les représentants des associations patriotiques.

La seconde critique vise le traitement différent des veuves de guerre selon la date du décès du mari.

En effet, les veuves dont le mari est décédé avant le 1er janvier 1982 et qui n'ont pu, en leur temps, démontrer la relation de cause à effet entre le décès de leur époux et le fait de guerre invoqué, ne tombent pas sous l'application du nouveau système prévu par le projet puisque celui-ci prend cours audit 1er janvier 1982 en raison des impératifs budgétaires excluant, en matière de pensions et rentes de guerre, toute dépense excédant l'enveloppe budgétaire fixée par le protocole d'accord du 7 novembre 1975.

Ces veuves ne pourront dès lors pas se voir reconnaître des droits à la pension de réversion, dans le cadre du projet de loi tel qu'il est actuellement libellé.

C'est pourquoi le Gouvernement a déposé un autre amendement donnant également au Roi — pour les mêmes motifs que ceux qui ont prévalu pour l'amendement dont question plus haut — pouvoir d'étendre, selon les modalités qu'il déterminera, le bénéfice du nouveau régime de pension aux veuves d'invalides décédés avant le 1er janvier 1982.

Telle est donc en substance la portée du projet de loi que le Secrétaire d'Etat aux pensions soumet à l'approbation de votre Commission.

Discussion et votes

Un membre demande ce que deviendront toutes les pensions accordées sur la base de la législation actuelle et souhaiterait par ailleurs connaître le nombre de ces pensions.

Door het op 38 pct. vast te stellen, kan het nieuwe pensioenstelsel in werking gesteld worden, aangezien nieuwe budgettaire lasten vermeden worden; de jaarlijkse uitgave voor deze pensioenen zou in die veronderstelling alleen maar op een andere wijze dan nu verdeeld worden.

De verbetering van dit constant verband teneinde de 44,49 pct. waarvan sprake te bereiken, blijkt mogelijk in het raam van de kredieten, waarin voor 1983 tot 1985 werd voorzien door het Protocol van akkoord, afgesloten in 1975 tussen de Regering en de vaderlandslievende verenigingen met het oog op de regeling van het eisenpakket van de oorlogsslachtoffers over een periode van 10 jaar.

Het is met dit doel voor ogen dat de Regering het oorspronkelijk ontwerp heeft geamendeerd om de Koning toe te laten, bij een in Ministerraad genomen besluit, een hoger percentage dan 38 pct. vast te stellen; een dergelijke procedure blijkt immers veel vlugger te gaan dan langs gewone wetgevende weg, eenmaal dat er een akkoord is bereikt binnen de Permanente Commissie, die krachtens het reeds genoemde Protocol tot stand kwam en die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de Regering, waaronder de voorzitter en uit vertegenwoordigers van de vaderlandslievende verenigingen.

De tweede kritiek heeft betrekking op de verschillende behandeling van de oorlogsweduwen naargelang van de overlijdensdatum van de echtgenoot.

Inderdaad, de weduwen van wie de echtgenoot vóór 1 januari 1982 overleden is en die te gepasten tijde, het verband niet hebben kunnen aantonen tussen het overlijden van hun echtgenoot en het ingeroepen oorlogsfeit, vallen niet onder de toepassing van het nieuwe stelsel waarin dit ontwerp voorziet, aangezien dit slechts vanaf 1 januari 1982 uitwerking heeft; uit budgettaire noodzaak dient echter bij de realisatie van het overblijvende eisenprogramma, iedere uitgave vermeden te worden die het door het Protocol van akkoord van 7 november 1975 vastgestelde budgettaire krediet overschrijdt.

Deze weduwen zullen derhalve, in het raam van het wetsontwerp zoals het oorspronkelijk was opgesteld, geen recht hebben op het overdrachtspensioen.

Om dezelfde redenen als hierboven vermeld, heeft de Regering het oorspronkelijk ontwerp geamendeerd zodat de Koning eveneens de bevoegdheid heeft om het genot van de nieuwe pensioenregeling, volgens de door Hem te bepalen modaliteiten, uit te breiden tot de weduwen van invaliden die vóór 1 januari 1982 overleden zijn.

Dat is dus in hoofdzaak de strekking van het ontwerp van wet dat de Staatssecretaris voor Pensioenen ter goedkeuring aan uw Commissie voorlegt.

Bespreking en stemmingen

Een lid vraagt wat er zal gebeuren met alle pensioenen die op grond van de huidige wetgeving werden toegekend en wenst overigens het aantal van die pensioenen te kennen.

Le Secrétaire d'Etat aux pensions précise que ces pensions, dont le nombre au 31 décembre 1981 s'élevait à 24 410, ne sont en aucune façon concernées par le projet examiné et qu'elles continueront donc à l'avenir à évoluer selon les règles qui les régissent présentement.

Un membre fait remarquer que le projet crée une discrimination importante entre les veuves puisque, selon que leur mari est décédé ou non avant le 1er janvier 1982, leurs droits à pension seront sensiblement différents.

Le Secrétaire d'Etat répond qu'il est très conscient de ce problème d'ailleurs évoqué dans sa déclaration introductive. Il ajoute que, pour permettre de le régler plus facilement, le projet initial a été amendé de manière à donner pouvoir au Roi d'étendre, selon les modalités qu'il déterminera, le bénéfice du nouveau régime de pension aux veuves d'invalides décédés avant le 1er janvier 1982.

Un membre demande le nombre par année de pensions de veuves de la guerre 1940-1945 qui seront accordées sur la base du nouveau système.

Le Secrétaire d'Etat répond que ce nombre est estimé à ± 1800 par an, contre ± 550 octrois de pensions de veuves sur la base du système actuel.

Suite à une demande d'un membre, le Secrétaire d'Etat précise alors la portée des dérogations prévues à l'article 16, §§ 1er et 2, en faveur des veuves de certains prisonniers politiques ou prisonniers de guerre. Il en profite pour rappeler que ces dérogations ne peuvent valoir que pour les veuves de prisonniers visés par le système projeté, c'est-à-dire décédés au 1er janvier 1982 ou ultérieurement, et que le § 3 du même article n'a d'autre but que d'apporter cette dernière précision.

Un membre tient lui aussi à insister sur l'aspect discriminatoire qui s'attache au projet puisque ce dernier ne vise que les épouses dont le mari est décédé à partir d'une certaine date. Il regrette, par ailleurs, faisant notamment allusion à la rente du mobilisé, que des sommes importantes soient parfois consacrées à accorder des avantages minimes à de nombreux bénéficiaires, plutôt que d'utiliser ces sommes à soulager les situations les plus pénibles.

Pour le premier point, le Secrétaire d'Etat répond en rappelant les déclarations qu'il a déjà faites à ce sujet. Quant au second, il souligne que le contenu des divers avantages accordés depuis 1975 aux victimes de la guerre résulte des propositions de la commission permanente.

Un membre intervient ensuite pour demander s'il est encore opportun d'accorder une pension de veuve de guerre alors qu'aucune relation entre le fait de guerre et le décès du mari ne sera plus établie. Il souhaiterait d'autre part obtenir des précisions sur l'évaluation qui a permis de conclure à une opération budgétaire neutre. Il désirerait également connaître l'évolution en pourcentage du nombre de veuves dont la demande de pension a dû être rejetée. Enfin, il demande s'il existe des règles relatives au cumul d'une

De Staatssecretaris voor Pensioenen précise que les pensions, waarvan het aantal 24 410 bedroeg op 31 december 1981, in geen geval door het onderzochte ontwerp bedoeld worden en dat zij in de toekomst zullen verder evolueren volgens de regels die ze thans beheren.

Een lid merkt op dat het ontwerp een belangrijke discriminatie maakt tussen de weduwen, aangezien hun rechten op het pensioen aanzienlijk zullen verschillen, naargelang hun echtgenoot vóór of na 1 januari 1982 overleden is.

De Staatssecretaris antwoordt hierop dat hij zich zeer bewust is van dit probleem dat hij trouwens reeds in zijn inleidende verklaring heeft aangehaald. Hij voegt eraan toe dat om dit probleem te regelen, het oorspronkelijk ontwerp werd geamendeerd zodat aan de Koning de bevoegdheid verleend wordt, om volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, het genot van de nieuwe pensioenregeling uit te breiden tot de weduwen van invaliden die vóór 1 januari 1982 overleden zijn.

Een lid wenst het aantal per jaar te kennen van de pensions van weduwen van de oorlog 1940-1945, die op grond van dit nieuw stelsel zullen worden toegekend.

De Staatssecretaris antwoordt dat dit aantal op ± 1800 per jaar geraamd kan worden, tegen ± 550 toekenningen op grond van het huidige stelsel.

Gevolg gevend aan een vraag van een lid, omlijnt de Staatssecretaris de draagwijdte van de afwijkingen waarin artikel 16, §§ 1 en 2, ten gunste van de weduwen van bepaalde politieke- of krijgsgevangenen voorziet. Hij neemt de gelegenheid te baat om er nog eens aan te herinneren dat die afwijkingen slechts gelden voor de bij het voorgestelde stelsel beoogde weduwen en gevangenen, d.w.z. van die welke overleden zijn op 1 januari 1982 of later en dat § 3 van dit zelfde artikel dit slechts tracht te verduidelijken.

Een lid wenst eveneens de nadruk te leggen op het « discriminatoire » aspect van het ontwerp, aangezien dit laatste slechts de vrouwen beoogt wier echtgenoot vanaf een zekere datum overleden is. Overigens betreurt dit lid, en verwijst daarvoor naar de rente van gemobiliseerde, dat belangrijke sommen aangewend worden om minimale voordelen toe te kennen aan talrijke begunstigden, eerder dan deze te gebruiken om de meest pijnlijke toestanden te verzachten.

Wat het eerste punt betreft, verwijst de Staatssecretaris naar de verklaringen die hij hieromtrent al gedaan heeft. Wat het tweede betreft benadrukt hij dat het pakket van de voordelen die sedert 1975 aan de oorlogsslachtoffers worden toegekend, uit de voorstellen van de Permanente Commissie voortvloeit.

Vervolgens vraagt een lid of het passend is een pensioen van oorlogsweduwe toe te kennen, terwijl er geen enkel verband meer zal vastgesteld worden tussen het oorlogsfeit en het overlijden van de echtgenoot. Anderzijds wenst hij nadere inlichtingen te verkrijgen betreffende de raming die toegelaten heeft het neutraal karakter van deze budgettaire operatie vast te stellen. Hij wenst eveneens de evolutie in percentages te kennen van het aantal weduwen wier pensioenaanvraag diende verworpen te worden. Ten-

pension de veuve de guerre avec d'autres avantages de sécurité sociale.

Le Secrétaire d'Etat répond en soulignant que la principale innovation du projet examiné consistait justement à abandonner toute liaison entre le droit à pension de veuve et l'établissement d'une relation entre le décès et le fait de guerre. Il précise ensuite que le pourcentage de refus de pension de veuve s'accroît au fur et à mesure que le temps s'écoule. Il signale par ailleurs que le cumul d'une pension de veuve avec un autre avantage de sécurité sociale est entièrement libre; que le présent projet comporte toutefois en son article 14 des dispositions interdisant le cumul entre une pension de veuve de guerre et une autre pension de même nature.

Quant à l'opération budgétairement neutre, elle est expliquée dans une note jointe au rapport.

Après cette dernière intervention, M. le Président soumet le projet de loi au vote.

Chacun des articles et ensuite le projet dans son ensemble ont été adoptés à l'unanimité des 14 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
C. DE CLERCQ.

Le Président,
P. HATRY.

slotte vraagt hij of er regels bestaan inzake cumulatie van een pensioen als oorlogsweduwe met andere sociale-zekerheidsvoordelen.

De Staatssecretaris antwoordt hierop door te benadrukken dat de voornaamste nieuwigheid van het onderzochte ontwerp er juist in bestaat elke band tussen het recht op het weduwepensioen en het oorlogsfeit te laten varen. Hij preciseert vervolgens dat het percentage van de weigeringen van het weduwepensioen steeds groter wordt naarmate de tijd verstrijkt. Hij wijst erop dat de cumulatie van een pensioen van oorlogsweduwe met een ander voordeel van de sociale zekerheid volledig vrij is; dat het huidige ontwerp in zijn artikel 14 evenwel bepalingen bevat die de cumulatie van een pensioen van oorlogsweduwe met een ander pensioen van dezelfde aard verbieden.

Wat het neutraal karakter van de budgettaire operatie betreft, deze wordt in een bij het verslag gevoegde nota uiteengezet.

Na dit antwoord brengt de heer Voorzitter het ontwerp van wet in stemming.

Elk van de artikelen en vervolgens het ontwerp in zijn geheel worden met eenparigheid van de 14 aanwezige leden aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
C. DE CLERCQ.

De Voorzitter,
P. HATRY.

TEXTE
PRIS COMME BASE DE DISCUSSION
ET FINALEMENT ADOPTÉ PAR NOTRE COMMISSION

ARTICLE 1er

§ 1er. Peuvent, selon les conditions et modalités fixées par les articles suivants, prétendre à une pension, les veuves et orphelins :

a) des invalides de la guerre 1940-1945, de la mobilisation 1939-1940 et de la campagne de Corée, bénéficiaires des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948;

b) des invalides de la guerre 1914-1918, pensionnés en application de l'article 7 des lois sur les pensions militaires, coordonnées le 11 août 1923.

§ 2. Les veuves et orphelins d'invalides ayant participé aux deux guerres peuvent bénéficier de deux pensions distinctes, les dispositions de la présente loi s'appliquant séparément pour chacune des pensions.

ART. 2

La veuve obtient la pension prévue par la présente loi pour autant :

1° que le mariage ait duré 10 ans au moins;

2° que pendant la période d'un an précédant son décès, le mari ait été titulaire, en qualité d'invalidé de guerre, d'une pension fixée sur la base d'un degré d'invalidité de 10 p.c. au moins.

ART. 3

Les veuves séparées de corps à la requête du mari, ainsi que les femmes divorcées sur la base des articles 229, 231, 232 et 233 du Code civil, ne peuvent prétendre à la pension.

La veuve qui contracte un nouveau mariage perd définitivement ses droits à pension.

ART. 4

§ 1er. Pour autant qu'ils soient orphelins de père et de mère, les enfants légitimes, légitimés ou naturels reconnus d'invalides visés à l'article 1er, peuvent prétendre à la pension prévue par la présente loi si l'invalidé leur ouvrant le droit à pension a satisfait aux conditions prévues à l'article 2, 2°.

TEKST DOOR DE COMMISSIE
ALS BASIS VOOR DE DISCUSSIE GENOMEN EN
UITEINDELIJK DOOR DE COMMISSIE AANGENOMEN

ARTIKEL 1

§ 1. Kunnen, krachtens de in de volgende artikelen vastgestelde voorwaarden en modaliteiten, op een pensioen aanspraak maken, de weduwen en wezen van :

a) de invaliden van de oorlog 1940-1945, van de mobilisatie 1939-1940 en van de veldtocht in Korea, die gerechtigd zijn op de op 5 oktober 1948 gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen;

b) de invaliden van de oorlog 1914-1918, gepensioneerd in toepassing van artikel 7 van de op 11 augustus 1923 gecoördineerde wetten op de militaire pensioenen.

§ 2. De weduwen en wezen van invaliden die aan beide oorlogen hebben deelgenomen kunnen twee onderscheiden pensioenen genieten. De bepalingen van de onderhavige wet worden namelijk op elk pensioen afzonderlijk toegepast.

ART. 2

De weduwe bekomt het bij deze wet voorziene pensioen voor zover :

1° het huwelijk ten minste 10 jaar geduurd heeft;

2° de echtgenoot, tijdens de periode van één jaar vóór zijn overlijden, titularis is geweest als oorlogsinvalide van een pensioen vastgesteld op basis van een invaliditeitsgraad van ten minste 10 pct.

ART. 3

De op eis van de echtgenoot van tafel en bed gescheiden weduwen, alsook de op grond van de artikelen 229, 231, 232 en 233 van het Burgerlijk Wetboek gescheiden vrouwen, kunnen geen aanspraak maken op het pensioen.

De weduwe die een nieuw huwelijk aangaat, verliest definitief haar pensioenrechten.

ART. 4

§ 1. Voor zover zij volle wezen zijn, kunnen de wettige, gewettigde of erkende natuurlijke kinderen van de in artikel 1 bedoelde invaliden aanspraak maken op het bij deze wet voorziene pensioen, indien de invalide die voor hen het recht op pensioen opent, aan de in artikel 2, 2°, voorziene voorwaarden heeft voldaan.

La pension est accordée conjointement aux orphelins qui n'ont pas atteint l'âge de 21 ans et est payée jusqu'à ce que le plus jeune d'entre eux ait atteint cet âge.

La limite d'âge de 21 ans est portée à 25 ans en faveur des orphelins qui suivent des cours, effectuent un stage ou préparent un mémoire dans les conditions fixées pour l'octroi dans ces cas d'allocations familiales dans le régime des travailleurs salariés.

§ 2. Sont considérés comme orphelins de mère pour l'application de la présente loi, les enfants dont la mère vient à perdre son droit à pension en raison des dispositions des articles 3 ou 6.

§ 3. S'il existe, soit des enfants issus de différents mariages, soit à côté d'enfants légitimes ou légitimés, des enfants naturels reconnus, la pension est répartie également entre les différentes branches. Dans ce cas, les enfants naturels reconnus sont réputés former une seule branche.

ART. 5

La pension peut être octroyée à l'épouse ou aux enfants légitimes, légitimés ou naturels reconnus des personnes susceptibles d'ouvrir des droits à la pension et qui ont fait l'objet d'un jugement de déclaration d'absence.

Eventuellement, il est mis fin au paiement de la pension à partir du premier jour du trimestre civil suivant la date à laquelle l'absent réparaît ou à laquelle son existence est prouvée. Dans ce cas, le paiement de la pension qui avait été suspendu par suite de l'absence, est repris à cette même date, sans rappel pour les termes échus.

ART. 6

Les dispositions des articles 53 et 54, § 3, des lois coordonnées sur les pensions de réparation sont applicables à la pension prévue par la présente loi.

ART. 7

§ 1er. Le taux de la pension est fixé à 38 p.c. du taux de la pension de réparation correspondant au degré d'invalidité qui, sur la base des lois coordonnées sur les pensions militaires ou les pensions de réparation, était indemnisé dans le chef de l'invalidé à la date précédant d'un an celle de son décès.

§ 2. Pour l'application du paragraphe précédent :

- il est fait abstraction de toutes les indemnités afférentes à la pension;
- il n'est pas tenu compte du bénéfice de la loi du 16 mars 1954;

Het pensioen wordt gezamenlijk toegekend aan de wezen die de leeftijd van 21 jaar niet bereikt hebben en wordt uitbetaald tot de jongste van hen deze leeftijd bereikt heeft.

De leeftijdsgrens van 21 jaar wordt op 25 jaar gebracht ten behoeve van de wezen die onderwijs volgen, een stage doorlopen of een verhandeling voorbereiden onder de voorwaarden vastgesteld voor de toekenning van kinderbijslag in deze gevallen in de werknemersregeling.

§ 2. Worden voor de toepassing van de onderhavige wet als moederloze wezen beschouwd, de kinderen wier moeder haar recht op pensioen krachtens de bepalingen van de artikelen 3 of 6 komt te verliezen.

§ 3. Zijn er, hetzij uit verschillende huwelijken gesproten kinderen, hetzij erkende natuurlijke kinderen naast wettige of gewettigde kinderen, dan wordt het pensioen gelijk verdeeld tussen de verschillende takken. In dit geval worden de erkende natuurlijke kinderen geacht samen één tak te vormen.

ART. 5

Het pensioen mag toegekend worden aan de echtgenote of aan de wettige, gewettigde of erkende natuurlijke kinderen van de personen die het recht op het pensioen kunnen openen en ten aanzien van wie een vonnis van verklaring van afwezigheid is uitgesproken.

Eventueel wordt aan de betaling van het pensioen een einde gemaakt vanaf de eerste dag van het burgerlijk kwartaal volgend op de datum waarop de afwezige terugkomt of waarop het bewijs van zijn bestaan wordt geleverd. In dit geval wordt de betaling van het pensioen, die ingevolge de afwezigheid werd geschorst, op diezelfde datum hervat zonder navordering van de vervallen termijnen.

ART. 6

De bepalingen van de artikelen 53 en 54, § 3, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen zijn van toepassing op het bij deze wet voorziene pensioen.

ART. 7

§ 1. Het bedrag van het pensioen wordt vastgesteld op 38 pct. van het bedrag van het vergoedingspensioen overeenstemmend met de invaliditeitsgraad die, op grond van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen of vergoedingspensioenen, vergoed werd in hoofde van de invalide op de datum van één jaar vóór die van zijn overlijden.

§ 2. Voor de toepassing van de vorige paragraaf :

- wordt geen rekening gehouden met alle vergoedingen met betrekking tot het pensioen;
- wordt geen rekening gehouden met het voordeel van de wet van 16 maart 1954;

— seuls sont pris en considération, dans le cas d'un bénéficiaire d'une pension de réparation, les pourcentages d'invalidité relatifs à des affections issues de faits dommageables survenus entre le 25 août 1939 et le 25 août 1947 inclusive-ment ou durant la campagne de Corée;

— dans le cas d'un bénéficiaire d'une pension militaire, ce dernier est censé avoir toujours possédé le même grade, et sont seuls pris en considération les pourcentages d'invalidité relatifs à des affections issues de faits dommageables survenus durant le service et par le fait du service;

— il n'est tenu compte au maximum que d'une invalidité de 95 p.c.

§ 3. Si, à la date dont question au § 1er, la pension comportait une échelle progressive ou dégressive, le degré d'invalidité retenu, pour l'établissement du taux de la pension, est alors celui qui existait ou aurait existé à la date de prise de cours de l'ultime pourcentage chronologiquement fixé dans le cadre de ladite échelle, sans préjudice néanmoins de l'application de l'article 37, § 3, alinéa 3, des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

ART. 8

Par dérogation à l'article 7, § 1er, le taux de la pension allouée à la veuve d'un invalide de la guerre 1914-1918 non visé par la loi du 21 juillet 1930, est fixé à 80 p.c. du taux de la pension qui résulterait de l'application dudit article si l'invalide avait bénéficié de cette loi.

ART. 9

Les taux résultant de l'application des articles 7 et 8, arrondis en francs entiers au multiple de quatre immédiatement inférieur, sont fixés par arrêté royal.

ART. 10

Le montant de la pension est lié aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation conformément aux dispositions de la loi du 1er mars 1977 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public.

Il est rattaché à l'indice-pivot 114,20.

ART. 11

§ 1er. Le bénéfice de la pension est subordonné à une demande introduite, à peine de nullité, par lettre recommandée à la poste auprès du Ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions.

— worden, in het geval van een gerechtigde op een vergoedingspensioen, slechts in aanmerking genomen, de invaliditeitspercentages betreffende de aandoeningen voortvloeiend uit schadelijke feiten opgelopen tussen 25 augustus 1939 en 25 augustus 1947, beide data inbegrepen, of tijdens de veldtocht in Korea;

— wordt, in het geval van een gerechtigde op een militair pensioen, deze laatste geacht altijd dezelfde graad te hebben gehad, en wordt er slechts rekening gehouden met de invaliditeitspercentages betreffende de aandoeningen voortvloeiend uit schadelijke feiten opgelopen tijdens de dienst en door het feit van de dienst;

— wordt ten hoogste slechts rekening gehouden met een invaliditeit van 95 pct.

§ 3. Indien het pensioen een stijgende of afdalende schaal omvatte op de datum waarvan sprake in de eerste paragraaf, wordt de voor de vaststelling van het pensioenbedrag opgenomen invaliditeitsgraad de graad die bestond of zou hebben bestaan op de ingangsdatum van het laatste chronologisch vastgestelde percentage in het raam van de voornoemde schaal, onverminderd de toepassing nochtans van artikel 37, § 3, 3de lid, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

ART. 8

In afwijking van artikel 7, § 1, wordt het bedrag van het pensioen toegekend aan de weduwe van een niet bij de wet van 21 juli 1930 bedoelde invalide van de oorlog 1914-1918, vastgesteld op 80 pct. van het pensioenbedrag dat zou voortvloeien uit de toepassing van het voornoemd artikel, indien de invalide het voordeel van deze wet zou hebben genoten.

ART. 9

De bedragen voortvloeiend uit de toepassing van de artikelen 7 en 8, afgerond op gehele franken op het onmiddellijk lagere veelvoud van vier, worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

ART. 10

Het pensioenbedrag wordt gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.

Het is gekoppeld aan de spilindex 114,20.

ART. 11

§ 1. Het voordeel van het pensioen is afhankelijk van het indienen van een aanvraag die, op straffe van nietigheid, bij ter post aangetekende brief aan de Minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren, moet worden gericht.

§ 2. Le Ministre statue sur cette demande. Sa décision est notifiée à l'intéressé. Elle peut faire l'objet :

1° devant les commissions dont question à l'article 47, § 1er, 2° et 3°, des lois coordonnées sur les pensions de réparation, des recours prévus à l'article 45, § 4, de ces lois;

2° des révisions dont les articles 40 à 43 des mêmes lois déterminent les conditions et modalités.

Les recours et révisions ne peuvent porter que sur les contestations relatives à l'application de la présente loi.

ART. 12

La pension prend cours :

a) le premier jour du trimestre civil suivant le décès de l'invalidé ou de la veuve, pour autant que la demande soit introduite avant l'expiration du troisième mois suivant celui du décès;

b) le premier jour du mois au cours duquel la demande a été introduite dans tous les autres cas; toutefois, lorsqu'une veuve vient à perdre ses droits à pension par application des articles 3, alinéa 2, ou 6, la pension de l'orphelin prend cours au plus tôt le premier jour du trimestre civil suivant celui durant lequel la pension de veuve a cessé d'être due.

ART. 13

Le paiement de la pension est assuré par la Caisse nationale des pensions de la guerre suivant les modalités de paiement, d'incessibilité et d'insaisissabilité qui régissent les pensions de réparation.

La pension est payée anticipativement et par trimestre. Elle est acquise par mois; toutefois le terme entier demeure acquis si le paiement a été effectué.

ART. 14

§ 1er. Sans préjudice de l'application de l'article 1er, § 2, il ne peut être accordé qu'une seule pension de veuve ou d'orphelins au titre de la présente loi, des lois coordonnées sur les pensions militaires, des lois coordonnées sur les pensions de réparation, de la loi du 24 avril 1958, de la loi du 8 juillet 1970, de la loi du 9 mars 1953 ou des lois qui ont trait à la réparation ou au dédommagement à accorder aux victimes civiles de la guerre.

Le cas échéant, la pension la plus élevée est seule accordée.

§ 2. Perdent tous droits à pension de guerre, les ascendants et autres ayants cause y assimilés d'invalides dont la veuve ou les orphelins ont bénéficié de la pension prévue par la présente loi.

§ 2. De Minister beslist over deze aanvraag. Zijn beslissing wordt aan de betrokkene betekend. Zij is vatbaar voor :

1° de in artikel 45, § 4, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen voorziene beroepen voor de commissies waarvan sprake in artikel 47, § 1, 2° en 3°, van deze wetten;

2° de herzieningen waarvan de artikelen 40 tot 43 van dezelfde wetten de voorwaarden en modaliteiten bepalen.

De beroepen en herzieningen mogen slechts betrekking hebben op de betwistingen in verband met de toepassing van de onderhavige wet.

ART. 12

Het pensioen gaat in :

a) op de eerste dag van het burgerlijk kwartaal volgend op het overlijden van de invalide of de weduwe, voor zover de aanvraag vóór het einde van de derde maand volgend op die van het overlijden ingediend wordt;

b) op de eerste dag van de maand tijdens dewelke de aanvraag ingediend werd, in al de andere gevallen; indien een weduwe in toepassing van artikel 3, lid 2, of 6, haar rechten op pensioen komt te verliezen, gaat het wezenpensioen evenwel in ten vroegste op de eerste dag van het burgerlijk kwartaal volgend op dat tijdens hetwelke het weduwepensioen niet meer verschuldigd is.

ART. 13

De uitbetaling van het pensioen wordt verzekerd door de Nationale Kas voor oorlogspensioenen overeenkomstig de modaliteiten van uitbetaling, onafstaanbaarheid en onvatbaarheid voor beslag, waaraan de vergoedingspensioenen onderworpen zijn.

Het pensioen wordt vooraf en per kalenderkwartaal betaald. Het wordt verworven per maand; de volle termijn blijft evenwel verworven, indien de uitbetaling geschied is.

ART. 14

§ 1. Onverminderd de toepassing van artikel 1, § 2, mag slechts één enkel weduwe- of wezenpensioen toegekend worden krachtens deze wet, de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, de wet van 24 april 1958, de wet van 8 juli 1970, de wet van 9 maart 1953 of de wetten die betrekking hebben op de vergoeding of op de schadeloosstelling toe te kennen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers.

In voorkomend geval wordt alleen het hoogste pensioen verleend.

§ 2. Verliezen alle rechten op een oorlogspensioen, de ascendenten en andere ermede gelijkgestelde rechtverkrijgenden van invaliden wier weduwe of wezen het bij deze wet voorziene pensioen genoten hebben.

ART. 15

§ 1er. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1982.

§ 2. Les veuves et orphelins d'invalides visés à l'article 1er et décédés antérieurement à la date d'entrée en vigueur, ne peuvent, du chef de cet invalide, revendiquer le bénéfice de la pension prévue par la présente loi.

§ 3. Les veuves et orphelins d'invalides visés à l'article 1er et décédés à la date d'entrée en vigueur ou postérieurement, ne peuvent, du chef de cet invalide, prétendre à la pension de guerre prévue par les lois coordonnées sur les pensions militaires, les lois coordonnées sur les pensions de réparation, la loi du 24 avril 1958 ou celle du 8 juillet 1970; néanmoins, le bénéfice de la pension prévue à l'article 24 des lois coordonnées sur les pensions de réparation ou à l'article 20 de la loi du 8 juillet 1970 reste maintenu en faveur des veuves non remariées et des orphelins.

ART. 16

Par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le Roi peut :

1. fixer un pourcentage plus élevé que celui prévu à l'article 7, § 1er;

2. déroger à l'article 15, § 2, et étendre, selon les modalités qu'il détermine, le bénéfice de la présente loi aux veuves et orphelins d'invalides visés à l'article 1er et décédés antérieurement à l'entrée en vigueur de la loi.

ART. 17

§ 1er. Les prisonniers politiques de la guerre 1940-1945 non titulaires d'une pension répondant au prescrit de l'article 2, 2°, et décédés avant le 1er janvier 1983, sont censés, pour l'application de la présente loi, avoir bénéficié, pendant la période d'un an précédant leur décès, d'une pension de réparation calculée sur la base d'une invalidité de guerre de 20 p.c., pour autant :

— qu'ils n'aient rempli les conditions prévues à l'article 8bis des lois coordonnées sur les pensions de réparation que depuis le 1er janvier 1982;

— qu'ils aient valablement sollicité le bénéfice de cet article.

§ 2. Les prisonniers de la guerre 1940-1945 non titulaires d'une pension répondant au prescrit de l'article 2, 2°, et décédés avant l'expiration du mois durant lequel ils ont ou auraient atteint l'âge de 61 ans, sont censés, pour l'application de la présente loi, avoir bénéficié, pendant la période d'un an précédant leur décès, d'une pension de réparation calculée sur la base d'une invalidité de guerre de 10 p.c., pour autant qu'ils aient rempli les conditions, autres que

ART. 15

§ 1. De onderhavige wet treedt in werking op 1 januari 1982.

§ 2. De weduwen en wezen van de in artikel 1 bedoelde invaliden die vóór de datum van inwerkingtreding overleden zijn, kunnen uit hoofde van deze invalide geen aanspraak maken op het bij de onderhavige wet voorziene pensioen.

§ 3. De weduwen en wezen van de in artikel 1 bedoelde invaliden die op de datum van inwerkingtreding of later overleden zijn, kunnen uit hoofde van deze invalide geen aanspraak maken op het oorlogspensioen voorzien in de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, de wet van 24 april 1958 of die van 8 juli 1970; het voordeel van het pensioen voorzien in artikel 24 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen of in artikel 20 van de wet van 8 juli 1970 blijft niettemin behouden ten gunste van de niet-hertrouwde weduwen en de wezen.

ART. 16

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit :

1. een hoger percentage vaststellen dan voorzien in artikel 7, § 1;

2. van artikel 15, § 2, afwijken en, volgens de door Hem bepaalde modaliteiten, het voordeel van de onderhavige wet uitbreiden tot de weduwen en wezen van de in artikel 1 bedoelde invaliden die vóór de inwerkingtreding van de wet overleden zijn.

ART. 17

§ 1. De politieke gevangenen van de oorlog 1940-1945 die geen titularis zijn van een pensioen dat voldoet aan het bepaalde in artikel 2, 2°, en die vóór 1 januari 1983 overleden zijn, worden geacht, voor de toepassing van deze wet, tijdens de periode van één jaar vóór hun overlijden het voordeel te hebben genoten van een vergoedingspensioen berekend op grond van een oorlogsinvaliditeit van 20 pct., voor zover :

— zij slechts vanaf 1 januari 1982 aan de in artikel 8bis van de voornoemde samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen voorziene voorwaarden hebben voldaan;

— zij op een geldige wijze het voordeel van dit artikel hebben aangevraagd.

§ 2. De gevangenen van de oorlog 1940-1945 die geen titularis zijn van een pensioen dat voldoet aan het bepaalde in artikel 2, 2° en die overleden zijn vóór het einde van de maand tijdens dewelke ze de leeftijd van 61 jaar bereiken hebben of zouden bereiken hebben, worden geacht, voor de toepassing van deze wet, tijdens de periode van één jaar vóór hun overlijden het voordeel te hebben genoten van een vergoedingspensioen berekend op grond van een oorlogs-

celle relative à l'âge, prévues à l'article 8^{quater} des lois coordonnées sur les pensions de réparation. Toutefois, lorsque le décès est survenu après le sixième anniversaire, cette disposition ne s'applique que si l'intéressé avait valablement sollicité le bénéfice de l'article 8^{quater} précité.

§ 3. Les §§ 1er et 2 ne trouvent pas application dans les cas de prisonniers politiques ou de prisonniers de guerre décédés antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente loi.

ART. 18

Par dérogation à l'article 12^b, si le décès de l'invalidé est survenu avant le premier jour du trimestre civil durant lequel a eu lieu la publication de la présente loi, la pension prend cours à la date qui résulterait de l'application de l'article 12^a, pour autant néanmoins que la demande de pension soit introduite avant l'expiration du troisième mois suivant celui de la publication.

invaliditeit van 10 pct., voor zover zij voldaan hebben aan de in artikel 8^{quater} van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen voorziene voorwaarden, andere dan de leeftijdsvoorwaarde. Indien het overlijden na de zestigjarige leeftijd valt, wordt deze bepaling evenwel slechts van toepassing indien de betrokkene op een geldige wijze het voordeel van voornoemd artikel 8^{quater} had aangevraagd.

§ 3. De §§ 1 en 2 zijn niet van toepassing in de gevallen van politieke gevangenen of krijgsgevangenen die vóór de inwerkingtreding van deze wet overleden zijn.

ART. 18

Indien de invalide overleden is vóór de eerste dag van het burgerlijk kwartaal tijdens hetwelke de onderhavige wet bekendgemaakt werd, gaat het pensioen in, in afwijking van artikel 12^b, op de datum die zou voortvloeien uit de toepassing van artikel 12^a, voor zover evenwel de pensioenaanvraag vóór het einde van de derde maand volgend op de maand van de bekendmaking wordt ingediend.

ANNEXE

Note expliquant l'incidence budgétaire neutre du projet de loi

On estime qu'au cours de l'année 1982 — année servant de référence —, le nombre de décès parmi les invalides masculins de la guerre 1940-1945, s'élèvera approximativement à 2 770, dont 1 820 invalides mariés laissant une veuve.

Ce groupe de veuves peut schématiquement être réparti de la façon suivante :

a) Sur la base de la législation actuelle

— 45 — sont des veuves d'un invalide à 100 p.c. ou plus et obtiennent d'office une pension.

Comme le nouveau système de pension ne concerne pas la situation de ces veuves, ces dernières n'entrent pas en ligne de compte dans le cadre de la présente estimation.

— 400 — parviennent à établir une relation entre le décès et le fait de guerre et se voient allouer une pension au taux annuel moyen de 49 554 francs, soit un coût annuel de l'ordre de $400 \times 49\,554$ francs = $\pm 19\,822\,000$ francs.

— 115 — obtiennent une pension réduite de réversion, au taux annuel moyen de 14 678 francs, soit un coût annuel de l'ordre de $115 \times 14\,678$ francs = $\pm 1\,688\,000$ francs.

Le reste des veuves enfin n'ont pas droit à pension.

La charge totale annuelle de l'octroi de ces pensions, sans qu'il soit tenu compte des veuves d'invalides à 100 p.c. ou plus, s'élève donc à :

19 822 000 F
+ 1 688 000 F
± 21 510 000 F

b) Sur la base du nouveau régime

— 45 — sont des veuves d'un invalide à 100 p.c. ou plus et obtiennent d'office une pension (voir a).

— 1 775 — veuves obtiendront une pension (dont le taux variera, selon le degré d'invalidité du mari 10 à 95 p.c.), à un taux annuel moyen de $\pm 12\,400$ francs, soit $\pm 22\,000\,000$ de francs.

Remarque générale

Les taux repris à cette annexe correspondent à des taux annuels non indexés et sont par ailleurs ceux qui étaient en vigueur au 1er janvier 1982.

BIJLAGE

Nota betreffende de neutrale budgettaire weerslag van het wetsontwerp

Het aantal mannelijke invaliden van de oorlog 1940-1945 die in 1982 zullen overlijden, wordt op ongeveer 2 770 geraamd, waaronder 1 820 gehuwde invaliden die een weduwe achterlaten.

De groep weduwen kan schematisch als volgt verdeeld worden :

a) Op grond van de huidige wetgeving

— 45 — zijn weduwen van een invalide à 100 pct. of meer en bekomen van ambtswege een pensioen.

Aangezien het nieuwe pensioenstelsel de toestand van die weduwen niet wijzigt, komen deze laatsten voor deze raming niet in aanmerking.

— 400 — slagen erin een verband te bewijzen tussen het overlijden en het oorlogsfeit en bekomen een pensioen met een gemiddeld jaarlijks bedrag van 49 554 frank hetzij een jaarlijkse kostprijs van $400 \times 49\,554$ frank = $\pm 19\,822\,000$ frank.

— 115 — bekomen een verminderd overdrachtspensioen, met een gemiddeld jaarlijks bedrag van 14 678 frank, hetzij een jaarlijkse kostprijs van $115 \times 14\,678$ frank = $\pm 1\,688\,000$ frank.

De overige weduwen hebben geen recht op pensioen.

Zonder rekening te houden met de weduwen van invaliden 100 pct. of meer, bedraagt de totale jaarlijkse last van de toekenning van die pensioenen :

19 822 000 F
+ 1 688 000 F
± 21 510 000 F

b) Op grond van de nieuwe regeling

— 45 — zijn de weduwen van een invalide à 100 pct. of meer en bekomen van ambtswege een pensioen (zie a).

— 1 775 — weduwen zullen een pensioen bekomen (waarvan het bedrag zal verschillen volgens de invaliditeitsgraad van de echtgenoot d.i. van 10 à 95 pct.) met een gemiddeld jaarlijks bedrag van $\pm 12\,400$ frank, hetzij $\pm 22\,000\,000$ frank.

Algemene opmerking

De bedragen die in deze bijlage werden opgenomen zijn niet geïndexeerd en stemmen overeen met die welke op 1 januari 1982 van kracht waren.